

**ANALIZA PORÓWNAWCZA DEFORMACJI POEKSPLOATACYJNYCH KŁODAWSKIEGO SYSTEMU
KOMOROWO-FILAROWEGO PRZY PIONOWYM I UKOŚNYM UKŁADZIE WYROBISK**

Słowa kluczowe

komorowo-filarowy system eksploatacji, deformacje poeksploatacyjne

Streszczenie

Jedyną kopalnią soli w Polsce gdzie przy eksploatacji stosowany jest klasyczny system filarowo-komorowy (k-f) jest Kopalnia Soli Kłodawa. Warunki złożowe wymusiły w poszczególnych polach eksploatacji różną orientację i geometrię struktury k-f w stosunku do wewnętrznej budowy (kierunku rozciągłości) złoża. Przewadzone od wielu lat przez OBR Chemkop Kraków pomiary deformacji poeksploatacyjnych górotworu pozwalają ocenić ich wielkość oraz zmienność w czasie. W polach nr 1 i 2 występuje pionowy układ filarów i komór eksploatacyjnych, przy ich poprzecznej orientacji w stosunku do rozciągłości złoża. Natomiast pierwsze obserwacje deformacji w polach nr 3 i 5, o skośnym układzie schematu k-f i jego podłużnym zorientowaniu względem struktur złoża przyniosły zaskakujące wyniki. Stwierdzono tam niewielkie wartości deformacji, co było sprzeczne z dotychczasową, powszechną opinią o większym zagrożeniu deformacyjnym spodziewanym od niepionowego układu wyrobisk.

W pracy przeanalizowano wyniki pomiarów konwergencji pionowej komór na tych samych głębokościach, ale w odmiennym układzie geometrycznym k-f i odmiennie zorientowanych względem układu złoża. We wszystkich analizowanych przypadkach stwierdzono, że szybkość pionowego zaciskania komór w ukośnych układach k-f wynosi jedynie od 15% do 35% szybkości charakterystycznej dla pionowych układów k-f na tych samych głębokościach. Określono także czynniki natury geologiczno-górnicy, mogące być przyczyną różnicy w intensywności procesów deformacyjnych i wstępnie przeanalizowano najistotniejsze z nich. Na syntetycznych załącznikach graficznych pokazano istniejące różnice w intensywności zaciskania pustek komorowych na kilku wybranych głębokościach eksploatacji w wysadzie.

Zebrane spostrzeżenia, zweryfikowane wynikami kolejnych pomiarów, mogą być cenną wskazówką dla ustalania kierunków rozwijania lub ograniczania dalszej eksploatacji w wysadzie